

CREDINȚA **12** ORTODOXĂ

Despre sărbători și despre post

Lucrare tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului
TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

DOXOLOGIA
Iași, 2012

Despre sărbători

Ce sunt sărbătorile și care este rostul lor?

Sărbătorile sunt zile anumite din cursul anului bisericesc, închinat fie amintirii unor fapte din istoria sfântă, fie cinstirii lui Dumnezeu sau a unor sfinți. Ele se deosebesc de celelalte zile prin aceea că noi, creștinii, încetăm ocupațiile obișnuite și mergem la biserică, pentru a lua parte la slujba dumnezeiască prin care prăznuim sărbătorile. În calendarul bisericesc, pe care fiecare creștin îl are în casa sa, zilele de sărbătoare se cunosc pentru că sunt scrise cu roșu și sunt însemnate cu o cruce roșie înainte.

Sărbătorile sunt rânduite ca să dăm odihnă trupului și, totodată, să ne îngrijim în chip deosebit de cele ale sufletului (Deuteronomul 16,8; Fapte 20,7).

Care e ziua de odihnă și sărbătoarea săptămânală a creștinilor?

Este Duminica sau „Ziua Domnului” (*dies Dominica*), închinată îndeosebi amintirii și slăvirii Învierii Domnului¹.

¹ *Mărturisirea de credință a Bisericii Ortodoxe*, traducere de Alexandru Elian, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1981, partea a III-a, răspunsul la întrebarea 60: „Noi, creștinii, însă în locul sâmbetei ținem ziua Duminicii, pentru această pricină: fiindcă în ziua de Duminică, odată cu Învierea lui Iisus Hristos, Domnul nostru, s-a făcut înnoirea a toată lumea și slobozirea neamului omenesc din robia diavolului”.

Pentru ce serbăm Duminica?

Serbăm Duminica, pentru următoarele motive:

a) Este ziua cea dintâi a creației;

b) Este ziua în care a înviat Domnul, „prima a sâmbetelor”, adică „ziua întâi a săptămânii” (Matei 28,1-7 și Marcu 16,2);

c) Este ziua în care S-a pogorât Sfântul Duh peste *Sfinții Apostoli* (Fapte 2,1 ș.u.);

d) Este ziua în care s-a oficiat încă de la început, în Biserica creștină, „frângerea pâinii”, adică Sfânta Liturghie.

Într-un cuvânt, Duminica este ziua de bucurie în care prăznuim zidirea omului de către Dumnezeu-Tatăl, răscumpărarea lui, prin Dumnezeu-Fiul și sfințirea lui prin Dumnezeu-Sfântul Duh².

Creștinii au serbat dintru început Duminica?

Da. Pentru motivele de mai sus, Sfinții Apostoli și primii creștini numeau această zi „Ziua Domnului” și o serbau prin adunări de rugăciune și slujbă, unite cu săvârșirea Sfintei Euharistii, precum și cu felurite fapte de milostenie. Mărturie despre aceasta ne stau cele ce găsim scrise chiar în Sfânta Scriptură (vezi Fapte 20,7; I Corinteni 16,2; Apocalipsa 1,10). De asemenea, așa făceau și bărbații apostolici, adică ucenicii Sfinților Apostoli. Unul dintre aceștia, anume Sfântul Ignatie Teoforul, episcop al Antiohiei († 107), spune în

² Leon cel Mare, *Epist. Decret. 81*, cap. 1.

1. Paștele sau Sărbătoarea Învierii Domnului, cea mai veche și mai mare sărbătoare creștină, „sărbătoarea sărbătorilor” și „praznicul praznicelor”.

2. Înălțarea la cer a Domnului, care cade întotdeauna joia, la patruzeci de zile după Înviere.

3. Rusaliile, numită în popor și „Duminica Mare”, sau „Duminica Pogorârii Duhului Sfânt”, la cincizeci de zile după Înviere sau la zece zile după Înălțare.

4. Schimbarea la Față a Domnului, la 6 august.

5. Crăciunul sau „Nașterea Domnului”, la 25 decembrie.

6. Tăierea împrejur a Domnului, la opt zile după Naștere, la 1 ianuarie (Luca 2,21).

7. Boboteaza sau „Botezul Domnului” („Epifania”, sau „Teofania”, sau „Arătarea Domnului”), la 6 ianuarie.

8. Întâmpinarea Domnului („Stretenia”), la 40 de zile după Naștere, adică la 2 februarie (Luca 2,22 ș.u.).

9. Floriile, „Duminica Stâlpărilor” sau „a Floriilor”, cu o săptămână înainte de Paști, este ziua intrării triumfale a Domnului în Ierusalim, înainte de Patimi (Matei 21,1-10 și Ioan 12,12-18). În această zi, se aduc la biserică, se binecuvântează și se împart stâlpi sau ramuri verzi de salcie, în amintirea ramurilor de finic cu care mulțimile L-au întâmpinat pe Domnul la intrarea Lui în Ierusalim; ele sunt, totodată, simbolul (semnul) biruinței Domnului împotriva morții.

10. Tot între praznicele împărătești se numără, de obicei, și Înălțarea Sfintei Cruci, la 14 septembrie.

Primele trei sărbători și a noua sunt sărbători cu dată schimbătoare, adică data lor depinde de data Paștelui, care se schimbă în fiecare an; celelalte sunt sărbători cu dată fixă, fiindcă ele cad în fiecare an în aceeași zi a lunii, dar nu în aceeași zi din săptămână.